

РЕШЕНИЕ

№ 1371

гр. София, 27.02.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 9 състав,
в публично заседание на 18.02.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Камелия Серафимова

при участието на секретаря Анжела Савова и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **12355** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Настоящото административно производство е по реда на чл.104 от ЗДСЛ.

Образувано е по искова молба на Р. С. Т. от [населено място] срещу Патентно ведомство на РБ-гр.С. за заплащане на обезщетение за времето, през което е останала без работа вследствие на прекратяване на служебното и правоотношение в размер на 9 000 лева за периода от 11.01.2018 година до 11.07.2018 година, ведно със законната лихва за забава,считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

В исковата молба се развиват подробни доводи относно основателността и доказаността на исковите за обезщетение. Иска се ответникът да бъде осъден да заплати посочените суми. Претендират се и сторените по делото разноски.

В съдебно заседание,ищецът-Р. С. Т. редовно и своевременно призована,не се явява.Исковата и молба се поддържа от адвокат Б., редовно упълномощен, който заявява и претенция за присъждане на разноски.

Ответникът по иска-Патентно ведомство на РБ-гр.С.,редовно и своевременно призован,се представлява от юрисконсулт Б.,редовно упълномощена,която оспорва исковата молба като неоснователна и недоказана и моли да не се присъжда законната лихва върху сумата.Заявява претенция за присъждане на юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение и моли да бъде редуцирано по реда на чл.78,ал.5 от

ГПК.

Представителят на СГП-прокурор Ю. намира исковите претенции за основателни и желае да бъдат уважени в пълен размер.

Административен съд София-град след като прецени събраните по делото доказателства, ведно с доводите и изразените становища на страните, при условията на чл.142, ал.1 АПК, вр. с чл.188 ГПК, прие за установено следното:

Със Заповед № П-01/10.01.2018 година на Председател на Патентно ведомство на РБ е прекратено служебното правоотношение на Р. С. Т. с място на работа-Дирекция“Експертиза и опозиция на марките и географските означения“ на длъжност „ Държавен експерт“, с ранг –II старши считано от 11.01.2018 година поради получена възможно най-ниска оценка на изпълнението на длъжността“Неприемливо изпълнение на основание чл.107, ал.2 от ЗДСЛ.

С Решение № 1951/26.03.2018 година, постановено по адм. дело № 953/2018 година по описа на АССГ е отменена Заповед №П-01/10.01.2018 година на Председател на Патентно ведомство на РБ е прекратено служебното правоотношение на Р. С. Т. с място на работа-Дирекция“Експертиза и опозиция на марките и географските означения на длъжност „ Държавен експерт“ с ранг –II старши, считано от 11.01.2018 година поради получена възможно най-ниска оценка на изпълнението на длъжността“Неприемливо изпълнение“ на основание чл.107, ал.2 от ЗДСЛ.

С Решение № 1123/28.01.2019 година, постановено по адм. дело №5755/2018 година по описа на ВАС-Пето отделение е оставено в сила Решението на АССГ № 1951/26.03.2018 година по адм. дело № 953/2018 година.

На 08.02.2019 година, Р. С. Т. депозирала Заявление за възстановяване на заеманата преди прекратяване на служебното правоотношение длъжност.

Със Заповед №I-04/08.02.2019 година Председател на Патентно ведомство възстановил на държавна служба Р. С. Т. с ранг III старши за държавен служител на длъжността „Държавен експерт“, длъжностно ниво 6, наименование на длъжностното ниво: експертно ниво 2 с място на работа в Патентно ведомство на РБ, Дирекция“Експертиза и опозиция на марките и географските означения“ считано от 11.02.2019 година с дневно работно време 8 часа и 40 часа седмично при 5 дневна работна седмица и е определена основна месечна заплата в размер на 1500 лева.

Заповедта е връчена лично на ищеца на дата 11.02.2019 година.

По делото са приложени заверено копие на фиш за работна заплата на ищеца за месец януари 2018 година, както и заверено копие на Служебна книжка, доказателства от ТД на НАП, удостоверяващи, че след прекратяване на служебното правоотношение ищецът не е работил по трудово или служебното правоотношение и е бил регистриран в Дирекция“Бюро по труда“гр.С. за периода от 11.01.2018 година до 11.02.2019 година.

По делото е назначена, изслушана и неоспорена от страните съдебно-счетоводна експертиза, като в заключението си вещото лице е дало подробен отговор на въпросите, поставени му като задача, а разпитан в съдебно заседание експертът заявява, че поддържа заключението си .

С оглед на така установената фактическа обстановка, Административен съд София-град намира предявената искова молба за заплащане на обезщетение за времето, през което ищецът е останал без работа вследствие на прекратяване на служебното му правоотношение за процесуално допустима. Разгледана по същество, същата се явява основателна. Съображенията за това са следните.

В Глава шеста на ЗДСЛ са регламентирани обезщетенията, които се дължат на държавните служители при прекратяване на служебното им правоотношение. В чл.104,ал.1 от ЗДСЛ, в сила от 01.07.2012 г.) Когато заповедта за прекратяване на служебното правоотношение бъде отменена от органа по назначаването или от съда, държавният служител има право на обезщетение в размер на основната си заплата, определена към момента на признаването на уволнението за незаконно или на невявяването му да заеме службата, за цялото време, през което не заема държавна служба, но не за повече от 6 месеца. Когато е бил назначен на друга държавна служба с по-ниска заплата или е получавал възнаграждение за друга работа в по-нисък размер, той има право на разликата в заплатите или на разликата между заплатата и възнаграждението, изчислени въз основа на основната заплата, съответно основното възнаграждение.

От така очертаната правна разпоредба е видно, че искът за обезщетение осъдителен и с него се цели да бъде възмезден служителят при незаконно признаване на прекратяване на служебното му правоотношение. Предпоставките на иска са наличие на отменен административен акт, с който е прекратено служебното правоотношение, служителят вследствие на прекратяването да е останал без работа или да е получавал друго по-ниско възнаграждение, максималният размер на обезщетението – 6 месеца и база за изчисляване на възнаграждението- определената основна заплата към момента на признаване на уволнението за незаконно.

В настоящия случай, от събраните по делото доказателства се установява, а и между страните няма спор, че прекратяването на служебното правоотношение на ищеца със Заповед №П-01/10.01.2018 година на Председател на Патентно ведомство на РБ е признато за незаконно и то е влязло в сила Решение на АССГ на дата 28.01.2019 година. От приложената Служебна бележка от Дирекция“Бюро по труда“-гр.С. се установява, че след прекратяване на служебното и правоотношение ищецът не е работил/ останал е без работа/,като е бил регистриран в Дирекция“ Бюро по труда – [населено място] в периода от 11.01.2018 година до 11.01.2019 година, а и от Служебна бележка от ТД на НАП- С. е видно,че ищецът не е работил по трудово или служебно правоотношение.От доказателствата по делото е видно, че основната заплата на ищеца към момента на възстановяването му на работа-11.02.2019 година е в размер на 1500 лева. Общият размер на обезщетението за срок от 6 месеца възлиза на 9000 лева според заключението на вещото лице,изготвило съдебно-счетоводната експертиза, неоспорено от страните,което настоящата съдебна инстанция намира за обективно и компетентно изготвено. Отново от заключението на вещото лице се установява, че при прекратяване на служебното правоотношение на ищеца са изплатени обезщетения на основание чл.61,ал.2 от ЗДСЛ за неизползван платен годишен отпуск за 26 дни за 2009 година, 12 дни за 2017 година и 1 ден за 2018 година, като обезщетението за неизползван платен годишен отпуск е заплатено на дата 25.01.2018 година и е в размер на 2393,12 лева. С оглед на това, исковата претенция е доказана по основание, а по размер- доказана до размер на 9000 лева/ до който размер е посочен в заключението на вещото лице и за който размер се претендира обезщетението/.

По иска за заплащане на законната лихва.

Задължението за лихва има акцесорен характер и следва съдбата на главното вземане.Предвид основателността на иска за обезщетение, настоящата съдебна инстанция намира иска за заплащане на законната лихва за основателен и такава

следва да се присъди от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

С оглед изхода на спора, претенцията на ищеца за присъждане на разноски е основателна и в негова полза следва да се присъдят такива. Но преди да бъде определен техният размер, съдът следва да обсъди направеното възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, направено в последното съдебно заседание от страна на процесуалния представител на ответника по иска. В съдебното производство ищецът е представляван от адвокат Б., който е взел участие в производството и от представения Договор за правна защита и съдействие е видно, че договореното възнаграждение на адвокат Б. е в размер на 750 лева платено в брой при подписване на договора. Нормата на чл.78, ал.5 от ГПК сочи, че при прекомерно възнаграждение за адвокат без оглед на действителната правна и фактическа сложност на делото съдът може по искане на страната да присъди по-нисък размер на разноските в тази им част, но не по-малко от минимално определения размер съобразно [чл. 36 от Закона за адвокатурата](#). В тази норма е предоставено право на съда да прецени дали да намали адвокатското възнаграждение, като законодателят само е ограничил минималната долна граница, под която не може да бъде определено адвокатско възнаграждение. Вярно е, че нормата на чл.78, ал.5 ГПК предоставя право на съда по искане на страната, ако заплатеното от страната възнаграждение за адвокат е прекомерно съобразно действителната правна и фактическа сложност на делото, да може по искане на насрещната страна да го намали до долна граница, под която не може да се намали възнаграждението – не по-малко от минималния размер, предвиден в Закона за адвокатурата, но съдът не е обвързан с максималния размер, който може да присъди възнаграждение, при условие, че е доказано като заплатено. В чл.78, ал.5 от ГПК е предоставено право на съда, като законодателят е използвал израза „може“, което сочи на свободна преценка на съда да намали или не възнаграждението, но само при депозирано искане от страната за намаляване на разноските.

Съгласно чл.8, ал.1, т.3 от Наредбата за минималните адвокатски възнаграждения за процесуално представителство, защита и съдействие по административни дела с определен материален интерес, възнаграждението се определя според този материален интерес. В отговор на преюдициално запитване по т. 1 на Решение от 23.11.2017 г. по съединени дела С-427/16 и С-428/16 на СЕС, първи състав, според който разпоредбата на чл. 101, § 1 ДФЕС вр. чл. 4, § 3 Д. трябва да се тълкува в смисъл, че национална правна уредба като разглежданата в главните производства, съгласно която, от една страна, адвокатът и неговият клиент не могат – под страх от дисциплинарно производство срещу адвоката – да договорят възнаграждение в по-нисък от минималния размер, определен с наредба, приета от професионална организация на адвокатите като Висшия адвокатски съвет (България), и от друга страна, съдът няма право да присъди разноски за възнаграждение в по-нисък от минималния размер, би могла да ограничи конкуренцията в рамките на вътрешния пазар по смисъла на чл. 101, § 1 ДФЕС. Всеки съд следва да прецени дали с оглед на конкретните условия за прилагането ѝ такава правна уредба действително отговаря на легитимни цели и дали така наложените ограничения се свеждат до това, което е необходимо, за да се осигури изпълнението на тези легитимни цели.

Приложението на правото на Европейския съюз, включително на тълкуването, дадено от СЕС по цитираното преюдициално запитване е служебно императивно задължение

на всяка национална юрисдикция във всяко нейно производство и е без значение дали насрещната страна е правила или не възражение за прекомерност против адвокатския хонорар, претендиран от молителя.

Националният съд не може да се преструва, че не е постановявано такова тълкуване на общностната правна уредба от СЕС, нито може да чака националният законодател да създаде национална правна уредба, която да предвижда някакъв нарочен механизъм за прилагането на тълкуването. Напротив, националният съд е длъжен сам да приложи разпоредителната част от тълкуването, като тълкувателна правна норма със собствен регулативен потенциал. В изпълнение на това си задължение, настоящият съдебен състав намира, че адвокатската професия е свободна професия, чието упражняване представлява самостоятелен икономически риск. Ето защо трудът на адвоката не е равен и не може да бъде равен непременно на труда на юрисконсулта (каквото пълномощник е защитавал ответника по иска и не зависи от размерите на юрисконсултското възнаграждение по чл. 25, ал. 1 от Наредба за заплащането на правната помощ – арг. чл. 78, ал. 8 ГПК, ред., ДВ, бр. 8/2017 г. Адвокатският хонорар обаче не може и е непременно да е много по-висок, особено по дела, които не се отличават с фактическа и правна сложност. В принципен план съгласно чл. 6, ал. 3 Закона за адвокатурата без полагане на изпит за адвокати се вписват кандидати с юридически стаж от пет години (вкл. и най-вече юрисконсултите). Очевидно, в очите на законодателя трудът на юрисконсултите като юристи е съпоставим или поне не много по-малко ценен от труда на адвокатите. Адвокатското възнаграждение съответно, за да не доведе до ограничаване на конкуренцията, не трябва да е значително по-голямо от това на юрисконсултите, поне по делата, които не се отличават с фактическа и правна сложност и са с малък обем на процесуални действия. Диапазоните на юрисконсултското възнаграждение по искиви дела са 100-300 лева. В случая българската правна уредба не съдържа каквото и да било точен критерий, който би могъл да гарантира, че определените от Висшия адвокатски съвет минимални размери на адвокатските възнаграждения са справедливи и обосновани при зачитане на общия интерес. Освен това единствената форма на контрол, който се упражнява от публичен орган върху наредбите на Висшия адвокатски съвет за определяне на минимални размери на адвокатските възнаграждения, е контролът на Върховния административен съд, като този контрол е ограничен до това дали тези наредби са в съответствие с Конституцията и българските закони. Запитващата юрисдикция следва да провери дали с оглед на конкретните условия за прилагането ѝ такава правна уредба действително отговаря на легитимни цели и дали така наложените ограничения се свеждат до това, което е необходимо, за да се осигури изпълнението на тези легитимни цели.

В конкретния случай, делото не представлява правна и фактическа сложност, адвокатът е изготвил исковата молба и се е явил в съдебно заседание, и то само едно/ и заплатеният адвокатски хонорар от 750 лева не е прекомерен и съответства на фактическата и правна сложност на делото, като минималното възнаграждение на адвоката, изчислено по реда на чл. 8, ал. 1, т. 3 от Наредбата за минималните адвокатски възнаграждения е в размер на 780 лева. В този смисъл възражението е неоснователно и не следва да бъде редуцирано. Страната, която твърди, че е направила разноски в определен размер, следва да представи доказателства за реалното им извършване. С оглед на това в полза на оспорващия следва да се присъдят разноски в размер на 1136,40 лева- заплатен адвокатски хонорар и депозит за вещо лице.

Следва да бъде посочено, че крайният момент, в който може да бъде заявено присъждането на разноски е устните състезания- аргумент от разпоредбата на чл.80, ал.1 от ГПК, приложим по силата на преpraщaщата норма на чл.144 АПК-/Страната, която е поискала присъждане на разноски, представя на съда списък на разноските най-късно до приключване на последното заседание в съответната инстанция. В противен случай тя няма право да иска изменение на решението в частта му за разноските. Денят на устните състезания е крайният момент, в който страната може да поиска присъждане на разноски, а не в по-късен момент. Съдебните разноски са разходите на страните, произтичащи от участието им в административното производство. Всяка от страните по делото е отговорна за направените разноски. Отговорността за разноски по принцип е обективна/ безвиновна/, защото загубила спора страна отговаря за разноски, дори ако е положила най-голямо старание да води процеса добросъвестно. Съгласно разпоредбата на чл.81 от ГПК, по присъждането на разноски, съдът се произнася във всеки акт, с който приключва разглеждането на делото в съответната инстанция. Отговорността за разноските е гражданско облигационно отношение, то произтича от процесуалния закон и е уредено от него. Задължението за разноски произтича от неоснователно предизвикания правен спор и тежестта за тях е за страната, която неоснователно е предизвикала същия. От своя страна, по правило ищецът и ответникът имат право да претендират разноските, които са направили в процеса. Отговорността да бъдат понесени направените разноски е обвързано преди всичко с изхода на съдебния спор за съответната страна в процеса. Отговорността за разноските почива на установеното в чл.3 от ГПК изискване за добросъвестно упражняване на процесуални права и следва да бъде възприемано като отговорност за вреди от неоснователни процесуални действия. Отговорността за разноски е определена от допълнителни изисквания- съдът да бъде изрично сезиран с искане в тази насока, искането да бъде подкрепено с доказателства за действително направени разноски и трето да бъде предявен списък с разноските/ като по отношение на последния, ВАС е на различно становище от страна на ВКС и непредставянето на списък с разноските, не води до неприсъждане на такива в полза на страната, която има право на разноски. Отговорността за разноските почива на установеното в чл.3 от ГПК изискване за добросъвестно упражняване на процесуални права и следва да бъде възприемано като отговорност за вреди от неоснователни процесуални действия. Отговорността за разноски е определена от допълнителни изисквания- съдът да бъде изрично сезиран с искане в тази насока, искането да бъде подкрепено с доказателства за действително направени разноски и трето да бъде предявен списък с разноските/ като по отношение на последния, ВАС е на различно становище от страна на ВКС и непредставянето на списък с разноските, не води до неприсъждане на такива в полза на страната, която има право на разноски. Воден от гореизложеното, Административен съд-София-град

РЕШИ:

ОСЪЖДА ПАТЕНТНО ВЕДОМСТВО НА РБ-ГР.С. ДА ЗАПЛАТИ НА Р. С. Т. ОТ ГР. С. СУМАТА ОТ 9 000 ЛЕВА/ ДЕВЕТ ХИЛЯДИ ЛЕВА/-ОБЕЗЩЕТИЕ ЗА ВРЕМЕТО, ПРЕЗ КОЕТО Е ОСТАНАЛА БЕЗ РАБОТА ВСЛЕДСТВИЕ ОТМЯНА НА Заповед №II-01/10.01.2018 година на Председател на Патентно ведомство на РБ, с която е прекратено служебното правоотношение на Р. С. Т. с място на работа- Дирекция“Експертиза и опозиция на марките и географските означения на длъжност,,Държавен експерт“ с ранг-II старши, считано от 11.01.2018 година

поради получена възможно най-ниска оценка на изпълнението на длъжността“
Неприемливо изпълнение на основание чл.107,ал.2 от ЗДСЛ,ведно със
законната лихва ВЪРХУ СУМАТА от 9000 лева от датата на подаване на
исковата молба- 31.10.2019 година до окончателното изплащане на сумата.

**ОСЪЖДА ПАТЕНТНО ВЕДОМСТВО НА РБ–ГР.С. ДА ЗАПЛАТИ НА Р.
С. Т. ОТ ГР.С. СУМАТА ОТ 1 136,40 ЛЕВА – РАЗНОСКИ ПО ДЕЛОТО.**

На основание чл.138,ал.1 АПК,препис от решението да се изпрати на
ищеца,ответника и СГП.

Решението подлежи на касационно оспорване пред ВАС на РБ в 14 дневен срок
от получаване на препис от същото,съгласно разпоредбата на чл.211,ал.1 АПК.

СЪДИЯ: